

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) v sprejema upravnistvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedej in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 193.

V Ljubljani, v soboto 24. avgusta 1895.

Letnik XXIII.

Grof Badeni.

Javno mnenje soglašja v tem, da je gališki cesarski namestnik grof Badeni prihodnji mož, da sestavi novo definitivno vlado zadnji čas začetkom oktobra po končanih galiških deželnozborskih volitvah. Časa ima torej dovolj, da si ogleda stranke in izbere može, s katerimi hoče državni voz potegniti na pravi tir. Skoraj gotovo Badeni sestavi takozvano „poslovno“ ministerstvo, ki se ne bode naslanjalo na politično večino, kakor zadnje koalicijsko ministerstvo, temveč si bode skušal zvariti večino zmernejših strank. Ker sta mu poljski in konservativni klub gotova, vrti se sedaj vprašanje le o nemški levici.

Ker pa grof Badeni dobro pozna žalostni parlamentarni položaj in jezevo naravo nemške levice, zato je veliko vprašanje, ali bode vabil levico v vladni tabor; kajti nasprotja v načelih so tolika, da bi tudi odločni Badeni ne mogel krotiti upornih duhov in prišel bi do one mrtve točke, preko katere si Windischgrätz ne bi mogel pomagati. Opora njegovemu kabinetu bodeta torej v prvem času poljski in konservativni klub in v tem prehodnem stanju mu bode glavna naloga, da izvrši pogodbo z Ogersko. A potem ga čaka dolga vrsta nujnih, a ne rešenih vprašanj, pri katerih mu bode nemška levica kot težka coklja delala vedne zapreke. Da bi grof Badeni poskusil s Poljaki, nemško levico in nemškimi nacionalci sestaviti novo večino, je več ko neverjetno, dasi smo že preživeli take čase. A ti časi so minuli, ko je nemška levica bila takozvana „državo ohranjujoča“ stranka. Popustil jo je vodja, odleteli so njeni najboljši možje in pri novih bližnjih volitvah se bodo za polovico izpraznili njeni sedeži v zbornici.

Poleg tega je treba pomisliti, da še stoji na čelu konservativnemu klubu grof Hohenwart, ki ima vedno odvažno besedo pri kroni glede notranje politike. Z druge strani se sicer zatrjuje, da bode Badeni skušal razbiti levico ter pritegniti v vladni tabor nemške veleposestnike in zastopnike trgovskih zbornic. To je sicer mogoče, a malo verjetno, ker nedavno je Chlumecky v Znojmu rotill nemško levico, da ostane jedina in trdna.

Da so prazne kombinacije, kar pišejo listi o prihodnjem ministerstvu, pričajo že nasprotna si mnenja. „N. W. Tagblatt“ že imenuje prihodnje ministre. Tako trdi, da bode prihodnji poljedelski minister grof Karol Zedtwitz, trgovsko ministerstvo bode razdeljeno v čisto trgovsko in komunikacijsko, in da je za prvo odločen odlični levičar. (Dvorni svetnik Exner?) Oficijozna „Presse“ piše o Bolgarjih in Japoncih, o Badeniju pa pomenljivo molči. Najbolje je poučen „Fremdenblatt“. To glasilo vnanjega ministra trdi, da je Badeni v Išli vladarju že razvil svoj program, katerega glavna točka je, ustavljati se vsem radikalnim in skrajnim težnjam; in za ta program je Badeni baje dobil proste roke.

Mi le želimo, da grof Badeni vodi notranjo politiko v pravem avstrijskem smislu, da je pravičen vsem narodom, kakor zahtevata pravica in zakon. In v tem oziru čaka Badenija težavna naloga, dolga vrsta političnih, narodnih in državno pravnih vprašanj, pred vsem pa „češko vprašanje“.

Črne bukke kmečkega stanu.

12. Nemčija.

(Dalje.)

Čim ceneje je žito, tem več se ga lahko tudi porabi. Človeški zelodec je zelo prožen; čim se

množi žitna carina ali čim se kakorkoli podraži žito, tem bolj se krčijo zelodci. Juraschek*) navaja te-le podatke:

Kruhovega žita je prislo na Nemškem l. 1880 do 1885 — 184·97 kil na vsacega človeka: l. 1886 do 1890 — 176·08 kil in leta 1889 do 1890 celó samo 162·35 kil. V 10 letih se je torej na Nemškem pojedlo za 12½ odstotka kruha; socijalisti so se pa pomnožili za milijone ljudij. „Board of Trade Journal.“**) primerja pšenično uporabo v posamnih državah. Po njegovih računih porabijo največ pšenice v Zveznih državah in na Francoskem; svota je pri obeh skoraj jednaka. Za njima pride Indija. Te tri države je porabijo polovico, kar se je pridela na svetu. Angleško porabi precej manj: jedno desetino svetovnega pridelka. Avstrija in Lasko je porabita skupaj jedno četrtino. Mej večjimi evropskimi državami porabi najmanj pšenice Nemčija.

Relativno pa porabi povprek vsak človek pšenice na leto:

na Francoskem	250 kil
v Belgiji	181 „
v Zveznih državah	172 „
na Angleškem	132 „
na Avstro-Ogerskem	107 „
na Holandskem	82 „
na Danskem	82 „
na Nemškem	65 „
na Ruskem	50 „

*) Uebersichten der Weltwirthschaft pri Dr. R. Meyer: Der Capitalismus o. c. Str. 88, 89.

**) Št. 101 v N. Z. 1894/95, M. Beer: Der Weizen, seine Konsumption und Produktion. Str. 185, 186.

LISTEK.

„Narodna marela“.

VIII.

Gospod vrednik! Oprostite, danes ne bom razprostrl marele; ne utegnem. Čital sem one tri govore, katere so trije imenitni gospodje v Idriji govorili, in čitajočemu so mi šinile v glavo besede:

„Wo Dummheit und Gemeinheit verschmolzen sind zur Einheit,

Da braucht man im Kampfe dagegen gar keine Rücksicht zu hegen;

Da werde jede Zeile vergleichbar einem Keile, Der auf die tollen Köpfe, gleichwie auf hohle Töpfe, Die fleghaft gezettelt, vernichtend niederwettert.“

Po tem navodilu danes marele ne razproستم, temveč kar z zaprto vmes udarjam po visokih glavah. Zakaj? Zato, ker družega ne zaslužijo! Sequitur demonstratio!

Naši ponosni liberalci se ponašajo vedno s stariim Bleiweisom kot svojim duševnim očetom, in dr. Ferjančič je v Idriji zopet svečano poudarjal, da njih program je tisti, katerega je postavil že Bleiweis. Gospod vrednik! Ne vem, ali so vsi ti liberalni velikaši res tako pozabljivi, da so vso slovensko preteklost in celo polupreteklost pozabili, ali pa je še nikoli poznali niso. Ko se liberalna stranka ponaša z rajnim Bleiweisom, je to ravno tako, kakor če bi se hotela naša katoliško - narodna stranka ponašati z rajnim vrednikom „Naroda“ in „Brusa“, z

Zelezničarjem ali pa s samim dr. Tavčarjem. Ko se je sam dr. Ferjančič take marnje znebil, pokazal je s tem, da je še prav „mlad krščen“! Gospoda, čitajte Bleiweisove „Novice“ od leta 1869 dalje; ne bo vam škodilo. Čitali bote hude levite, katere je že tedaj bral sam oče Bleiweis vaši stranki; zvedeli bote, kako strastno je pobijal šušmarske blodnje po labirintu absolutnega narodnjaštva uprav oni, na katerega se sedaj sklicujete! Vi, visoki gospodje, se hočete sedaj s tistim možem dičiti, kateremu pred dobrimi 20 leti duhovniki sami niso bili dovolj katoliški in konservativni, kateri je brezozirno zavračal vsak kompromis z vašo mlado stranko.

„Res kratkoviden je, kdor za grmom liberalizma sloge išče!“, pisal je Bleiweis l. 1875. „Kako kratke politične modrosti so politikarji „Slovenskega Naroda“, priča to, da si hočejo lastne hruške peči s perfidnimi pretvezami, da vsi tisti, ki ne piskajo v piškavi rog „Naroda“, so se izneverili slovenskemu programu“ itd. itd.

Dr. Majaron je nekaj govoril o narodnem razporu v 70. letih, a tako, kakor da bi tudi tedaj katoliška stranka prepri začela. Bleiweis pa je pisal leta 1873 med drugim: „Kratkovidni mladi so, namesto utrditi edinost, seme razpora sejati začeli“ itd. On je z vso silo pobijal vaše geslo: „Vse za slobodo in narodnost!“ in klic: „Ne volite farjev!“ Branil je politikovanje duhovnikov, češ, da brez njih se bo narodno vprašanje na Slovenskem težko prav rešilo.

Spisal je celo vrsto člankov zoper vas, med drugim n. pr.: „Čas Antikristov“ (1875) itd. Leta 1874 je pisal: „V vrsti brezvercev nahajamo dandanes tudi nekoliko naših ljudij, ki so jih nemčurji v svoje mreže vjeli. Ime so si dali „Mladoslavenci“. Oni sicer onjavijo, da vero z njenimi cerkvenimi običaji pri miru puščajo, a to je laž, prav grda laž, kateri za živo pričo so njihovi časniki skoro da ne vsak dan. Najočitnejše je pa to, da so zavrgli starodavno slovensko geslo: vse za vero, dom, cesarja Obdržali so tedaj samo dom, odstranili pa „vero in cesarja“. Zato jim je duhoven le „far“, in vsak častnik, ki na njihovih goslih ne gode, „farški“. V tem in edino v tem obstoji liberalstvo mladoslavensko, da so jim duhovniki in cerkvene zapovedi trn v peti, in zato vse druge psujejo „klerikalce“. Če pa ni edino to, kar Mladoslavenci loči od slovenskega našega naroda, naj pokažejo, kaj so oni za narod slovenski in omiko njegovo storili, kar ni bilo že pred njimi storjeno, ali ž njimi, ko je še sloga in edinost kraljevala? Naj pokažejo kaj, če morejo!“ Bleiweis je leta 1874 celó zapisal: „Koder Vošnjakovci hodijo, tam trava ne raste“, in: „Brž, ko bodo Mladoslavenci domovino osrečili, pojdem takoj rad v zemljo.“

Gospodje „Narodovci“! Ali ste čuli te levite? „Mein Liebchen, was willst du noch mehr?“ Po-vejte mi vendar vi učeni dohtarji, pred katerimi so vsi črnosuknarji muhe in komarji, ali ste res tako

5. 45 M. M.

Remun.

V Indiji in v Škandinaviji se je relativno porabi še manj. Nam se zdi skoraj zadnje mesto nemške države v tem oziru pomenljivejše, nego mesto, ki je zavzema gledé na tope, na vojne ladije ali na porabo kulturometrov: papirja in mila.

Ljudstvo, ki nima dovolj kruha, se loti surogatov, in mej temi je zganje na prvem mestu. Nravna propalost se tako pridružuje gmotni. Mej nemskim ljudstvom opazujemo leto za letom več nezadovoljnosti; prekucijske misli se vedno bolj širijo mej njim in če bi je z zavednim namenom ne organizovala socijalna demokracija, bi bilo po vzgledih svojih prednikov že mnogo večkrat se vzbunilo. Socijalna demokracija čaka ugodnega trenutja in to je vsaj za trenutje dobro, ker duši preburna srca z upanjem in čakanjem.

Premalo kruha! To dejstvo ima na Nemškem v armadi in pri obrtih svoje posledice.

Vojaki so vedno slabši. Zmiraj manj se zahteva od njih. Višina, ki se zahteva od vojaka, se je zmanjšala na 5 angleških čevljev*) (1.54 metrov).

*) angl. Yard = 3 čevlje po 12 palcev = 0.9144 metrov

Podoben pojav vidimo v rimski državi proti koncu cesarstva. Legijonarji so bili vedno slabši in zato so jim morali zljajševati orožje in opravo, da so naposled skoraj brez oklepa morali v boj. Za 5 palcev se je znižala višina méra vojakom; zahtevalo se je nazadnje samo še 5 angl. čevljev (4½ palca); torej vendar še več, nego se sedaj na Nemškem. Poleg tega ne smemo pozabiti, da se v vojašnicah socijalni demokratje ne izpreobračajo, temveč tija seboj prinesó sovražstvo do vse druge družbe, ki jim ga je pomagalo vzgojiti pomanjkanje kruha.

In koliko pomenja v obrtih 12½ odstotkov manj kruha za osebo na leto! Delavec s slabo in pičlo hrano ne more nikdar tako delati, kakor z dobro hrano. Francoski in ameriški obrt sta ravno zato na tako visoki stopinji, ker imajo delavci tam dovolj kruha. Francoski kralj Henrik IV. je uvel v svojo domovino najboljše laške delavce; dobra hrana in plača jim je tekom stoletij pripomogla k izrednemu okusu in tehnični gibčnosti in to jim je ohranilo prvo mesto. Na „Place de la Bourse“ ima prirezavalec v veliki krojaški delavnici po 12.000 frankov na leto. Takih plač Nemčija ne pozna. (Dalje slédi.)

Socijalni demokratje na kmetih.

Po 12 krajcarih se sedaj mej slovenskim ljudstvom prodaja 31 stranij drobna knjižica: „Slovenskim kmetom v poduk in prevdarek. Poleg dr. Ingwerja za Slovence priredil M. T. 1895. Založil in prodaja Rok Drofénik v Celji. Tiskal I. Rakusch v Celji.“ — V nji se vabijo slovenski kmetje — v socijalno demokracijo. Knjižica je pisana v krepkem, živem slogu; hvala Bogu, da je

slovenski prevod čisto tako neroden, da ga ljudje ne bodo umevali. Vendar se lahko vsakdo nasrče iz nje s o v r a š t v a do stanov, upornega duha proti svetni in duhovski oblasti, skratka — socijalističnega nihilizma.

Nam se zdi ta dogodek prvo vidno znamenje, da socijalni-demokratje že silijo mej slovenske kmete. In zato je važnejši, nego vsa druga politična vprašanja, s katerimi se sedaj vkarjamo.

Socijalno-demokratska knjižica dokazuje, da je kmetu jedino v soc. demokraciji možna rešitev. To si upa dokazovati v imenu stranke, ki je pogin kmečkega stanu zapisala na svoj prapor in kateri se zdi vsaka podpora kmečkega in obrtnega stanu — ovira lastnih idej in vsled tega škodljiva.

Dokazovanje je za agitatorične namene zelo spretno. Revščina, vedno večje propadanje kmečkega stanu se kaže z živimi barvami, nasprotniki se kmpko pobijajo s starim socijalističnim orožjem: z lažjo in obrekovanjem. Tako n. pr. (str. 18) predrzni pisar laže to-le: „Že sv. Tomaž Akvinski je rekel: Kar se tiče delavcev, ki obdelujejo polje, je dobro, če so močnega telesa in slabe pameti.“ Seveda ne pove, kje je sv. Tomaž to rekel, ker besedij tacega pomena ni nikedar rabil.

Norčuje se iz Falkenhaynovnega predloga o kmečkih zadrugah (str. 20.) Pobija klerikalno, kršč. socijalno in narodno stranko, češ da od njih ni pričakovati kmetu rešitve; najhuje se zaletava v „klerikalno“ (str. 22—25). Pri koncu se pa postavi knjižica za prorokinjo in pravi: „Ko pride čas — in on nij več daleč — potem se bo posestnikom vesoljne zemlje, brez ozira, ali jim je po godu ali ne, zaklical: „Odvzeli ste vse, v propast cellega človeštva, mi vam zdaj odvzamemo isto, v blagor vsega človeštva“ (st. 29).

Naše ljudstvo pripravlja slovenski liberalizem že par desetletij za take nauke — gotovo ne brez uspeha. Saj nam o tem priča že sedanjost; jasneje bo pa še govorila prihodnost. S težkim srcem javljamo prvi napad socijalne demokracije na naše slovensko kmečko ljudstvo, ki nam obeta novih, hujših bojov, gorjih izkušenj in ki nas torej tem živeje zove na delo za duševni in gmotni blagor našega naroda.

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. avgusta.

Šlesko Celje. Nemškoliberalni listi zmerneje pišejo proti poljski gimnaziji v Tešinu, kakor so rohneli proti Celju. In to je naravno, kajti nemški liberalci še vedno računajo na zvezo s Poljaki, zato se siloma zatajujejo zaradi šleskega Celja, to je poljske gimnazije v Tešinu. Vendar pa Chlumeckega glasilo, brnški „Tagesbote“ očita poljskim oficijelnim

krogom, zakaj ne brzdajo poljskih šovinistov, ki vzbujajo med šleskimi Nemci nezaupanje do Poljakov. Krakovska „Nowa Reforma“ kratko, pa dobro odgovarja: Oglejmo si narodnostne razmere v tešinskem okraju. Po zadnji ljudski štetvi je v tem okraju 177.418 Poljakov, 73.897 Čehov in 41.417 Nemcev. Nemcev je torej le 14% vsega prebivalstva. In za teh 14% država vzdržuje dve višji realki, dve višji gimnaziji, jedno učiteljsko pripravnico in jedno višjo obrtno šolo, za 86 odst. Poljakov in Čehov pa — nič. Taka je torej „nemška“ posest v tešinskem okraju. Zato si morajo šleski Slovani sami pomagati, da v Tešinu Poljaki ustanove poljsko in Čehi v Misteku češko privatno gimnazijo.

Volilno gibanje v Galiciji je posebno v zahodnih kmetijskih občinah vedno živahnejše. Samostojno osnovani kmetijski odbori se odločno protivijo temu, da bi odposlali svoje delegate k zaupnem shodu, ki se bo vršil 31. t. m. v Krakovu in katerega sklicuje osrednji volilni odbor. Vendar pa tudi sami niso jedini glede kandidatov. Zvezni načelnik Potoczek, ki je bil početkom za zopetno volitev dosedanega poslanca Klemensievicza, agituje sedaj za kmečkega kandidata. Na rusinskem shodu v Czortkovu so kmetске občine postavile kandidata advokata dr. Horbaczewskega, lokalni odbor v Zloczovu ministra Javorskega, gališke občine pa so si izbrale kmeta Formaneka. V Horodenki se je vršil pod predsedstvom dra. Okunievskega volilni shod, na katerem je razvijal svoj program Rusin dr. Danilovicz. Pojasnjeval je položaj galiških kmetov, ki zdihujejo že mnogo let pod pritiskom poljskega plemstva. Rusinski narod mora napeti vse moči, da se otrese tega neznosnega jarma. Zborovalci so bili zelo zadovoljni z njegovim govorom in so ga soglasno proglasili svojim kandidatom.

Socijalna demokracija na Nemškem vedno bolj preseda vladnim krogom. Posebno veliko vznemirjenje je vzbudilo socijalno demokratsko vedenje povodom narodnih slavnosti. „Hamb. Nachrichten“ dokazujejo, da bi bili jednaki škandali, kakor so se pojavili ob priliki slavnosti, še celo takrat nemogoči, ko bi bil splošno vpeljan socijalističen zakon. Zadnji čas je že, pravi nadalje omenjeni list, da se z največjo resnostjo zapreči revolucijonarna propaganda, bodisi potom posebnega zakona, ali pa z posredovanjem policijske moči. Le dvoje je mogoče; ali se namreč popolno zatre socijalna demokracija, ali pa ta nas. Tertium non datur! Izvrstna misel, ako ne prepozna, kajti drevo se upogne, dokler je mlado!

Potovanje belgijskega kralja na Francosko daje povod raznim časnikom, da je spravljajo v dotiko s političnimi vprašanji. Govori se, da bo potoval kralj iz Aix-les-Bains v Pariz, kjer se bode posvetoval s predsednikom Faurem o zadevah Kongo države. V Bruselju se vse to dementuje. Tam pravijo, da gre kralj samo radi počitka v francosko

preklicano predrzni, da računite na našo nevednost ali nezmožnost, ali pa ste v svojih glavah tako zmešani, da vsega tega ne veste. Kadarkoli se sklicujete na starega Bleiweisa, dajete sami sebi vroče klofute. Priznavate namreč njegovo politiko, a v dejanju delate diametralno nasprotno. Ako se bote še kdaj sklicevali na tega moža, podpisali boste s tem testimonium, da vaše visoke glave ne poznajo slovenske politične zgodovine ali pa ne priznajo resnice.

Torej „narodno-gospodarski shod“ je bil v Idriji?! Prečital sem vse tri govore; a o narodnem gospodarstvu v vseh vkupe ni bilo ne duha ne sluha. Dr. Ferjančič je le na koncu malo omenil delavcev, da jih je potolažil, vse drugo je bilo golo zabavljanje po starem kopitu. Gospod doktor, od Vas bi smeli pač kaj več pričakovati! To je bilo pod vsako kritiko! Na Bleiweisa ste se sklicevali, zraven pa se hudovali, da vašo stranko stavimo kot sestro in družico nemški liberalni. Isti dr. Bleiweis piše: „Mej Narodovci in nemčurji ni bistvenega razločka, ker imajo oboji jednake principe. Razloček je le še formalen, da namreč oni slovenski, a ti nemški govoré v svojih zborih (tedaj se je tudi to že zjednačilo! Op. pis.), sicer se pa njihova načela popolno vjemajo.“ Glejte, glejte! gospod doktor, kako očitno šušmarite! Ali še veste, kaj je logika? Ali Vam je tudi to že iz glave ušlo? Učite se pridno a b c naše zgodovine in vsaj nekoliko logike, predno bodede zopet nastopili!

„Slavni“ dr. Tavčar je to pot javno priznal,

da se tudi njemu štréna meša. Povedal je kar na vsa usta, da je „njemu ta posel (scil. pred ljudstvo javno nastopiti in mu o svojem delovanju poročati) pretežak, da ga je pa vendar-le prevzel tem rajši, ker bota še dva druga gospoda s svojimi govori na pomoč priskočila.“ Ta odkritosrčna izjava in sploh ves njegov govor je pokazal, da o njem velja v polni meri:

„Im hohlen Kopfe schüttelt gerne herum er seine Kürbiskerne, Er meint: die Kerne seien Grütze und seine Possen — wären Witze.“

O, ti njegovi šepavi dovtipi! Ker ni vedel, kaj je njegova stranka v dež. zboru naredila za kmeta in za delavca, bril je norce pred svojimi poslušalci in gledalci, kakor da bi igral „Casperltheater“. Seveda je žel veselost. „Vaši gospodje“, tako je dejal, „so bolj obračali pozornost na zajca po vaših bregovih nego pa na vas. Ta beraški zajec ni piškavega oreha vreden. Lovi na Kranjskem, so malo vredni in brez zajcev bi bili še manj vredni. Ekor je pošten, povrne škodo, katero zajec naredi“. Sapienti sat! Učeni g. doktor! Te vaše besede pričajo, da ne znate le zajcev streljati, temveč tudi — kozle. Tu ste pokazali pristno zajčjo politiko, naredivši kozlovski skok! Pač ste menda vedeli, kake krotke ovčice imate pred seboj! Ko bi drugod kje prišli s takimi čenčami na dan — to bi jo bili skupili! Povedali bi Vam bili razsodni kmetje, kar Vam gre o lovskem zakonu. — Kot dovtip moramo smatrati tudi njegovo baharijo, da je liberalna stranka dosegla kranjsko gimnazijo. To je povzel iz „Naroda“,

ki je nedavno pisal, da so Mladočehi dosegli celjsko gimnazijo. Smešno jedno kot drugo! Sedaj pa še njegov katoliški program! Sirmite! Povedal je, da so liberalci dobri katoličani, ker so v cerkvi krščeni in se njih otroci tam krščujejo. Risum teneatis! Mi pa jih bojda „hočemo iz cerkve izsuvati in izpehati, kmeta pa z grčevko gonimo na shode.“ In takih siromašnih dovtipov se ni sramoval znebiti sam dr. Tavčar?! Tako se pri nas mali paglavci kremžijo in si med seboj nagajajo, ako drug drugemu noče hruške ali jabolka dati. Oh, prav res:

„Was er macht für dumme Witze
Der an eines Heeres Spitze!“

Ko pa sta sama dr. Ferjančič in dr. Tavčar mislila, da le z zabavljanjem in z dovtipi kaj opravi in zanimanje vzbudita, ni čuda, da se tudi dr. Majaron ni mogel višje povspeti. Zabavljaj je vseskozi in se kregal, kakor kaka branjevka pred ljubljanskim rotovžem, kjer se gobce prodajajo. Razlagal in pobijal je imena naše stranke, češ, da je konservativna, katoliško-narodna, ljudska, a čeprav je dohtar, vendar ni toliko brihtne glave, da bi bil spoznal, da je vse to jedno in isto, desetkrat bolj nego njih liberalna, radikalna, napredna, absolutno-narodna stranka, ker vsa ta svetla imena so, kakor skušnja uči, pravcati „canis a non canendo“. Seveda je tudi on čutil, da bi bil ves njegov govor neslan, če bi ga ne osolil s puhlimi dovtipi „o cmokih in zlikrcfih“. Celo gospodarsko politiko vseh treh govornikov pa je povil v ta-le monumentalni stavek: „Ne le narodna čast, ampak tudi gospodarska korist

kopališče. Konečno bode le iz vljudnosti obiskal francoskega predsednika.

Španska vojna na Kubu obstoji sedaj iz sedmih polkov in treh lovskih bataljonov pod vodstvom maršala Martineza Camposa in generalov Arderija, Luque-ja, Serrana, Valdeja, Lachambra, Mella in Echaqueja. Konečno so jim na razpolago tri stotnije pešcev na konjih in 2 polka konjenišva. Skupno je torej 52.326 mož, jeden maršal, 20 generalov, 229 štabnih častnikov in 1845 častnikov nižje vrste. Od začetka vstaje, koncem februarja t. l., pa do konca junija se je izdalo 1.780.000 funtov šterlingov; od 1. julija dalje pa je določena mesečna svota 900.000 funtov št. za vojne potrebe. Pred kratkim v domovino vrnivši se general Salcedo trdi, da bode mogoče še le pričetkom prihodnjega leta popolnem zadušiti vstajo, ako se namreč v novembru zgotove vse potrebne priprave. Gotovo Španci niso niti sanjali, da jim bodo delali vstahi toliko preglavice.

Anglija proti Turčiji. Ako so resnična poročila, ki dohajajo z Angleške, se bode prav energično postopalo proti Turčiji, ako ne ugotovi angleških zahtevam glede Armenije. Namerava se namreč velika demonstracija na morju. Iz Carigrada se o tem poroča: Angleški poslanik je dobil povelje, da se poda na krov parnika „Imogene“, da prevzame poveljništvo celega angleškega brodovja. Potem naj ukrene, karkoli se mu zdi potrebno, da se turška vlada kakor hitro mogoče uda zahtevam evropskih velevlasti. Rusija in Francija se ne boste vdeleževali nameravane demonstracije, vendar je pa nikakor ne bodeta ovirali. Tako najnovejša poročila. — Nekaterim krogom se pa zdi zelo neverojetno, da bo Anglija sama tako strogo postopala. Potrebno bi bilo vsekako, da se združijo vse tri države, ako hočejo kedar kaj doseči.

Dogodki v Kint. Vkljub odločnemu postopanju od angleške strani še vendar niso prenehali roparski napadi na Kitajskem. Iz Hongkonga se brzojavno poroča, da so roparji napadli ameriške misijonarje blizu mesta Fuču, v pokrajini Fukian. Neštevilna roparska druhal je divjala kakor besna z orožjem v roki ter opustošila vse, kar ji je prišlo pod roke. Kapelica in šola ste popolno razdejani. Mej umorjenimi so tudi štirje domači učenci. Učitelj, inorodec, je ubežal. Sploh vlada mej prebivalstvom mesta Fuču taka napetost in razburjenost, da ni varen ptujec. „Proč z inozemci, izženite jih“ vpije podivjana druhal po mestnih ulicah.

Cerkveni letopis.

Pastirski list knezoškofa krškega.

Knezoškof dr. Jos. Kahn je izdal običajni pastirski list, ki se ima vernikom celovške škofije prebrati na 14. nedeljo po binkošti, ki je ob enem praznik Marijinega rojstva. Pomenljivi list obsega štiri dele.

dežele zahteva, da narodna stranka prepreči gospodstvaželjne nakane domačih brezobzirnih nasprotnikov. Delujmo pod geslom: Bog, cesar, narod! Quod erat demonstrandum! Punctum! Streusand drauf! Povedati pa moramo dr. Ferjančiču, da to ni Bleiweisovo geslo, temveč samo diši po njegovem: „Vse za vero, dom, cesarja!“

Dovolj za enkrat! Gospodje „Narodovci“, ali spoznate, da greste na boben s svojo duhovitostjo? V Idriji ste pač mislili izliti ves svoj žolč in povedati svoje mnenje do dna, zato ste poslali tje tri poglavitne svoje govorniške Radamante. A glejte, kako so se osmešili! Jemina, jeminasta! Kaj pa bo z vami? Ze mene skrbi, da ne bom ničesar več pod marelo dobil. Ako so poglavarji vaši tako slabo podkovani o razvoju domače politike, tako okorni kot govorniki, kaj pa naj pričakujemo od njih trabantov. O res je, res, da ima vaša stranka sušico! Posušila se bo, kakor klobasa v dimniku,

Ker vsi pravdniki in advokati
ne bodo mogli pomagati!

čeprav vse kapelane po vrsti na meh oderô ali pa v oblicah snedô.

Klestil sem danes s polimano marelo. Prestala je dobro tudi to skušnjo in pokazala, da je res narodna, ker ostala mi je še cela v rokah. Da je to res, pokažem vam jo — zaprto ali razprostrto, kakor bo bolj kazalo, — čim preje, ker mudi se tako, da je skoro ne utegnem postaviti v kot. Ker mi je pa danes služila bolj kot palica, zato sklepam učeno „a baculo ad pluvium“ Vaš

Ligaš, stari Križ Kraž.

I. V prvem delu govori nadpastir o pomenu papeštva, zlasti pa o našem sv. očetu Leonu XIII., rekši:

„S kako ljubeznijo in kako jasno uči Kristusov namestnik Leon XIII., razsvetljen od sv. Duha, ljudstva v sedanjih zmotah: Neprenehoma svari vernike pred skrivnimi društvi, prostozidarji in drugimi! Kako jasno so razložili Leon XIII. podlage od Boga utemeljene družine, proti kateri se brez prenehanja upirajo peklenske oblasti, želeč odpraviti zakrament sv. zakona in storiti družino samo posvetno zvezo brez Boga, brez Kristusa in brez cerkve.“

Podlage držav: pravico in varnost državljanov, dolžnosti vladarjev in podložnikov so sv. oče Leon XIII. že v več okrožnicah razpravljali, družbinski red, gospodarje in posle, podjetnike in delavce in njihove medsebojne razmere, pravice in dolžnosti, nedotakljivo lastninsko pravico: vse to so sv. oče tako razločno in določno ljudem razložili, tako, da se je njihovim naukom vse čudilo.

Sv. pismu, ki nam je porok in podlaga vseh božjih in posvetnih reči, ki je nadalje podlaga vsakerega časnega blagostanja, sv. pismu, katero so spisali od sv. Duha razsvetljeni in navdihnjeni možje, kateremu so pa hoteli neverni učenjaki tajiti božji njegov značaj navdihnjenosti, branili so zopet Leon XIII. z vso veliko oblastjo učenika narodov čeznatorni značaj in so s tem storili vsemu človeškemu rodu največjo dobroto. Tako so nam Leon XIII. kot učitelj!

Sveti oče so pa tudi najvišji duhovnik z molitvijo in darovanjem, najvišji delilec milosti in zakladov, katere je Kristus v sveti cerkvi zapustil. Sveti oče so voditelj in vladar svetovne cerkve; kot tak ukazujejo vsemu svetu. Na svetega očeta se ozirajo škofi in duhovniki in verno ljudstvo po vsem svetu, kakor na skupnega očeta in voditelja cerkve. Oni pošiljajo svoje misijonarje nevernim ljudstvom, oni vsbijo redovnike in redovnice k narodom, ki še v temini živé, ki o Kristusu še nič ne vedó, da bi jim prinesli luč sv. evangelija, da bi jim delili milosti svetih zakramentov ter jih tako iz divjosti povzdignili k pravi krščanski omiki. Koliko truda in dela, koliko preganjanja in trpljenja, koliko krvi in mučeništva se je pri tem delu že pretrpelo! Vsi ti junaški delavci, duhovniki, redovniki in redovnice, gledajo na svetega očeta ter upajo in prosijo njega tolažbe in pomoči.“

Kaže, kako so sveti oče oropani svojega posestva in pravi:

„Med mnogimi škofijami na svetu ne bo nobene, ki bi ne nabirala vsaj jedenkrat v letu za svetega očeta za omenjene namene. Gotovo tudi mi ne bomo zaostali, kedar je treba o hudem času glavarju rimske katoliške cerkve v sili pomagati, in gotovo bodo vsi verniki iz srca radi pomagali svetemu očetu, dokler bodo trajali zanj tako žalostni časi ter bodo darovali mu v cerkvah na praznik sv. Petra in Pavla vsak svoj belič.“

II. Drugi del govori o misijonih, zlasti onih v Afriki, priporoča Marijino društvo ter določuje letni nabor na praznik Marijinega vnebovzetja, dokler nam razmere ne dovolijo, da v ta namen napravimo v naši škofiji posebno društvo.

III. V tretjem delu se kaže na revne cerkve v škofiji. Mil. knezoškof pravi:

„Na svojih vizitacijah po škofiji — le 52 krajev je še, kjer zakramenta sv. birme nisem še delil in cerkev nisem pregledal — prišel sem v popolnoma stranske fare na visokih gorah in globokih dolinah; srce me je bolelo, da sem ter tja do zdaj nisem mogel poslati nobenega duhovnika. Med temi cerkvami bile so tudi nekatere skoraj brez vsega kinča, in župnije (farovži) cele podrtje! Zakaj? Zato, ker tam že dolga leta ni bilo nobenega duhovnika. Ali pa sem našel takoimenovane mešane fare, kjer živi majhno število katoličanov med drugoverniki; to malo število stori, kar more. z veliko gorečnostjo, a njihovo število je premajhno in včasih so tudi preubožni, kakor da bi mogli za cerkev potrebno poskrbeti, in vendar se mora tudi njim oznanovati božja beseda ter deliti kruh življenja. V teh razmerah je popolnoma nemogoče, da bi verniki, brez pomoči svojih bratov v veri, mogli v dobrem stanu vzdrževati cerkve in župnije. Katoliški posestniki, ki so sami dostikrat v zadregi, potrebujejo zase podpore in z najboljšo voljo za cerkev ne morejo ničesar storiti. V takih slučajih je za cerkve, ki so dostikrat lepo in umetno zidane, pomoč nujno potrebna, a ta pomoč bo le tedaj kaj izdala, če jih veliko vkup pomaga. V ta

namen naj se po cerkvah nabirajo darovi na rožnjevsko nedeljo, to je na praznik, ki je bil vpeljan, da se prava vera ohrani, da se krivoverci spreobrnejo k pravi veri, k časti in pod varstvom Marije Matere božje. Da se to delo še izdatneje podpira, bodem vse storil, da se ustanovi posebna družba sv. Bonifacija, in to bi vernikom že zdaj priporočil.“

IV. Četrti del pravi o katoliškem časništvu doslovno:

„Zdaj pridem k zadnjemu, kar dela meni in kakor upam tudi vam, ljubi verniki, veliko tolažbe in veselja: to zadeva časnike, dobro berilo, lepe časopise in bukve. Pred štiri sto leti so sicer že izumili tiskati bukve in veliko dobrega je ta iznajdba v teku štirih sto let storila: spomnite se le svetih pisem, katekizmov, mnogoštevilnih molitvenikov, občekoristnih in znanstvenih bukev, ki so se tiskale in razširile v vseh jezikih. Ta veliki blagor in duševni napredek je bil omogočen po tiskarski umetnosti, to se ne sme tajiti. V zadnjih petdesetih letih pa se je tiskarstvo po vseh deželah in tudi v Avstriji tako povzdignilo, kakor nikdar poprej.“

Ko bi vse bukve in vsi časniki bili namenjeni služiti resnici, lepim šegam, razširjanju potrebnih vednostij v raznih okoliščinah človeškega življenja, kako bi tedaj vera, lepe šege in čednosti rastle, kako bi občni blagor se utrjeval in kako bi razcvitale umetnosti in znanosti!

A kakor vse dobro, tako se je tudi tiskarstvo zlorabilo, tako, da marsikateri trdi: škoda, ki jo dela slabo tiskarstvo, je ravno tako velika, kakor prid dobrega. Z heroičnimi darovi, ki so jih darovali vneti duhovniki in katere še vedno darujejo, se mi je z božjo pomočjo posrečilo ustanoviti dober dnevnik, ki se brez strahu bojuje za resnico in čednost, za blagor in ljubezen do domovine. Ta dnevnik „Kärntner Zeitung“ se bo zraven že dalj časa obstoječih listov „Landbote“ za Nemce in „Mira“ za Slovence*) dostojno bojeval za pravico in pravičnost v vseh rečeh.

Ustanovljeni zavodi omogočijo ob enem razširjevati mej ljudi dobre, verske, vspodbudne, koristne in nedolžno - kratkočasne knjige po najnižji ceni, katere morejo verniki brez nevarnosti za vero in čednosti, brez strahu pred kako škodo k splošnemu pouku in koristi brati. V tem oziru ste starejše bratovščina sv. Mohorja in mlajša bratovščina sv. Jožefa že veliko dobrega storili in bodete od leta do leta več dobrega delali. Vsem tistim, ki se več ali manj let trudijo, smo dolžni hvaležnost, katero jim pri tej priložnosti z veseljem izražam. Dandanes hočejo ljudje več brati, zato podpirajte z molitvijo te prepotrebne naprave, katere so sv. oče škofom tolikokrat na srce polagali.

Zdaj se ne morete več izgovarjati, da nimate dobrih knjig, dobrih časnikov. Naročujte samo dobre katoliške časnike, prebirajte samo take knjige, katere vaši veri ne škodujejo in lepih čednostij in šeg ne razdirajo. Vaša častna dolžnost je, da pred vsem podpirate dobre domače katoliške časnike in vaša vest vam ukazuje, da prebirate samo dobre časopise in časnike — tudi o tem bomo nekdan oster odgovor pred Bogom dajali!“

*) Nemški izvod pravi: „Für die zweisprachige Bevölkerung.“

Tedenski koledar.

Nedelja, 25. avgusta: 12. po Bnk. Evang.: O usmiljenem Samarijanu. Luk. 10. Ljudovik, kralj; ponedeljek, 26. avg.: Ceferin, pap.; torek, 27. avgusta: Jožef Kalas.; sreda, 28. avgusta: Avgustin, škof; četrtek, 29. avg.: Obglavljenje Jan. Kr.; petek, 30. avgusta: Roza, Lim.; sobota, 31. avgusta: Rajmund Nol. sp. — Lunin spremin: Prvi krajec dne 27. avgusta ob 6. uri 41 min. zjutraj. — Solnce izide: 25. avgusta ob 5. uri 18 min., zaide ob 6. uri 46 min.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 24. avgusta.

(Iz Radovljice.) Občinski odbor mestne občine Radovljice je v svoji seji dne 19. avgusta t. l. gospodu Josipu Dralka — zaradi mnogih zaslug za mestno občino radovljiško — podelil častno meščanstvo.

(Živ pokopan) pod sneženim plazom na Planjavi v kamniških planinah je prebil tri grozne dni in noči neki Herman Wunderlich, tehnik iz Dunaja. — Lazil je sam brez vodnika v ponedeljek zjutraj 19. t. m. na Planjavi čez snežni plaz, kar se

mu udere sneg ter hipoma zdrzne pod plaz nad 20 metrov globoko. Bil je vjet v strašnem prepadu na snegu in ledu, kakor v globokem vodnjaku. Pomagati si sam ni mogel nič. Klical je na pomoč. Vpitje slišal je pastir nižje na Sedlu, a se ni zmenil za to. Ko vpitje tudi drugi in tretji dan ne poneha, gré vender sporočit ljudem v Bistrico. Dva moža se odpravita iskat ponesrečenca. Proti večeru v sredo prideta na kraj nesreče, a pomagati mu ne moreta, ker nimata potrebnega orodja saboj. Le kruha in steklenico vina mu spustita v prepad, da se okrepča, ker ni imel nič hrane. V četrtek zjutraj šele se posreči ga spraviti na svitlo, vsega premrtega. Otolčen je po nogah, a k sreči rane niso nevarne. V četrtek zvečer pripeljali so ga na Stahovico in od tam naprej v Kamnik, kjer ga je ogromna množica ljudstva burno pozdravljala. V spominjsko knjigo na Stahovici je zapisal: „O Gott, wie danke ich Dir!“ Brezdvomno mu je prišel ta vzklík iz srca.

(Čuden ranjenec.) Dne 20. t. m. ob 10. uri zvečer potolkli so ponočnjaki ptujega človeka v Šmihelu na Notranskem. Bil je nevarno ranjen. Ob 2. uri pončči v četrtek previden, ob zori je pa iz postelje ušel. Kam, nihče ne vé?

(Utopljenec.) V Radečah pri Zidanem Mostu so iz Save potegnili mrliča, katerega so spoznali za Fr. Furjana, posestnika iz Kurjevsi v Ljubljani. Rajnemu se je že dalj časa mešalo v glavi; najbrž je zmedene pameti zašel v vodo. Pokojnika pripeljejo v Ljubljano, da ga pokopljejo pri sv. Krištofu.

(„Glasnik“) prinaša v 20. številki jako zanimivo in podučno vsebino. V uvodnem članku „resna beseda obrtnikom“ se vabijo vsi obrtniki, da ustanové strokovne zadruge, ki bi prevzemale vsa v dotično stroko spadajoča dela ter je enakomerno oddajala svojim zadružnikom. Priporočajo se jim tudi skupna skladišča za surovine in skupne prodajalnice. V članku „nedeljski počitek“ pojasnjuje „Glasnik“, kako se mora delavec boriti za nedeljski počitek, kateri mu po vsej pravici pristaja po božji in človeški postavi. V „naši organizaciji“ opisuje delovanje raznih katoliških društev v zadnjem času; mej drugim tudi pové, da je izdalo slov. katoliško delavsko društvo v zadnjih štirinajstih dneh 67 gld. 20 kr. podpore obolelim članom. V „razvedrilu“ in „drobtinah“ podaja „Glasnik“ dokaj zanimivosti in dogodeb iz delavskega stanu. Posebno opozarjamo č. bralce na podučen listek „Pomočniško življenje“. Zeleti je, da bi našel „Glasnik“ svoj prostor v vsaki slovenski hiši.

* * *

(Duhovne vaje za labodsko škofijo) so se včeraj dné 23. avg. zjutraj završile v cerkvi sv. Alojzija v Mariboru. Vdeležilo se jih je z mil. kn. škofom vred 93 duhovnikov. Učeni voditelj P. Avg. Rösler, iz redemptoriškega reda, je s svojimi globoko premišljenimi, času primernimi premišljevanji pridobil vse za-se. Bog daj obilo blagoslova.

* * *

(Socijaldemokratje v Celovcu.) Piše se nam: V soboto dné 17. t. m. so sklicali na prostorni vrt gostilne pri „Zvonu“ v Celovcu celovške socijaldemokrate, da jim oznanjuje žid dr. Ingwer z Dunaja rudeči evangelij. Shod se je vršil prav burno in prišlo je do pravcatega pretepa med zborovalci. Bile sta navzoči dve stranki; pravi soc. demokratje in „neodvisni“, na čelu jim neki Nozar iz Gradca. Referent o treh točkah dnevnega reda je bil dr. Ingwer. Pričkali so se kar od začetka pri volitvi predsedništva, ker so prišli „neodvisni“ na shod z namenom, da razženejo. — Dr. Ingwer je govoril o soc. dem. programu in povedal poleg mnogo pretiranega, marsikaj le prerisničnega. — „Neodvisni“ so med govorom neprestano ugovarjali, zato so jih drugi zborovalci hoteli spraviti z vrta. Začeli so se med seboj ruvati, kar reče dr. Ingwer: Delavci, ne prepirajte se s to po celovških meščanih podkupljeno sodrgo. (Gesindel.) Na te besede nastane silen krik, nekateri planejo na oder, da primejo Ingwera, ki pa naglo pobegne. Delavci se začno pretepati in rabili so celo nože.

* * *

(Iz tržaške škofije.) Ravnateljem škofijskega konvikta v Trstu je imenovan č. g. Hugo Masten, do zdaj škofov kapelan. — Č. g. Ivan Šifrer gre iz Hrušice za kapelana v Tomaj.

(Umrl) je 18. t. m. v Boljunci pri Dolini poleg Trsta č. g. duhovnik Blaž Zadnikar. Pogreb je vodil v spremstvu 15 duhovnikov č. g. dekan Varl. N. v m. p.

* * *

(Državno pravdnništvo) se je danes preselilo v II. nadstropje barona Zoisa hiše na Bregu.

(Človeška trupla), o katerih smo včeraj poročali, da so je našli v gimnazijskem poslopju, so prepeljali danes na pokopališče k sv. Krištofu, koder so se ob 1/2.5. uri blagoslovila in položila v skupni grob.

(Gorelo je) sinoči na Poljanah v tovarni gospoda Čapa za žvepljenke. Sosedje so zapazili ogenj ob 10. uri pri oknih. Dva oddelka sta bila že v ognju, ko so prišli sosede gasit ter pogasili v tri četrt ure. Zalostno, da tovarna nima najmanjše priprave za gašenje. Sosedje, gospod J. Kalan in drugi so morali dati posodo, svetilnice in kar je bilo potrebno. Ko je bilo že pogašeno, prišel je delovodja ter se je do ljudij, ki so bili toliko dobri, da so gasili, dokaj robato obnašal. Čudno se nam zdi, da hoče ta gospod med nami živeti ter da ni ostal med svoji. Kranjski kruh mu le diši.

(Naznanilo.) Od ponedeljka dalje posluje pomočni odbor v svoji prejšnji pisarni (hiša banke „Slavije“ v Gospodskih ulicah.) Tam se bodo brezplačno pripravljale prošnje za knjižno zavarovanje brezobrestnih posojil. Pomočni odbor.

(Umrl) je nocoj nagloma večletni korektor Bambergové tiskarne v Ljubljani, g. Anton Sušnik. Pogreb bode jutri popoldne ob 1/4. iz mrtvašnice. Rajnik je bil rodom iz Zeleznikov. Zapušča vdovo s tremi otročiči. Njegovo življenje je bil hud, žalosten boj: idejali Slovenstva in Slovanstva, ljubezen do leposlovja, človeške slabosti, obupna nesreča v rodbini, pomanjkanje, lakota so bili činitelji v tem boju. Sedaj je končan! Našim in „Dom in Svetovim“ bralcem so znani rajnikovi spisi; dopisaval je tudi raznim drugim listom. Ziva domišljija, krepak bujen slog ga označuje. Od srca želimo pred odprto rakvijo, naj rajni slovenski časnikar-pisatelj-proletarec v miru počiva!

(Zdravje v Ljubljani.) Od dne 11. do 17. avg. je bilo 13 novorojenih, 12 umrlih, med njimi 5 za jetiko, 1 za želodčnim katarom, 1 vsled starostne oslabelosti, 5 za različnimi boleznimi; med njimi 4 tujcev, 7 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli 1 za ošpicami, 2 za grižo, 6 za vrtico.

(Semnji po Slovenskem od 26.—31. avgusta.) Na Kranjskem: 26. v Št. Vidu na Blokah, v Ambrusu za blago in živino, v Novem Mestu, v Moravčah; 28. v Strugah pri Cerkvi; 29. na Dobrovi. — Na Sloven. Štajerskem: 26. na Tinskem, v Št. Jerneji, na Ljubnem; 28. v Celji in pri Sv. Trojici; 29. v Muti, Poličanah in Žavcu; 30. na Hajdini. — Na Koroškem: 26. v Lavamintu in Pliberku; 28. pri Št. Andreju. — Na Primorskem: 28. v Stanjolu.

Društva.

(Družba sv. Cirila in Metoda) je vzradoščena prejela ljubljenegega vladarja naslednje sporočilo: „Št. 11.971. — Čislnemu vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda v roke prvomestniku prečastitemu g. Tomo Zupanu v Ljubljani. — Nj. c. in kr. Veličanstvo presvitli cesar je potom kabinetne pisarne blagovolił naročiti gosp. c. kr. deželnemu predsedniku za Kranjsko, da se ima naznaniti čislnemu društvu najviša zahvala za izraz globoke udanosti, zvestobe in pokornosti povodom X. velike skupščine v Kranju. — Čast mi je to javiti čislnemu vodstvu. — Kranj dne 20. avgusta 1895. — C. kr. okrajni glavar: Dr. Gsettenhofer.“

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so zadnji teden poslali: Zenska podružnica v Kranju 29 gld. 50 kr., kot preostanek nabirka za vsprejem skupščinarjev; slavno „Kmetijsko bralno društvo v Št. Vidu na Dolenjskem“ 100 gld.; podružnica v Komnu 13 gld. 40 kr.; podružnica Smarije pri Jelšah 41 gld.; podružnica za Steben in okolico v Ziljski dolini 20 gld.; č. g. Jos. Rozman, kapelan v Spodnjem Dravogradu, 12 gld. 35 kr.; gosp. notar Hudovernik v Kostanjevici 14 gld. iz nabiralnika odotne „Narodne Citalnice“. — Za velikovško šolo: Dr. Anton Mihalič, predsednik ljutomerske podružnice, 50 gld.; namesto, da bi poslali brzojavke k slavnostima v Ptuj in Kranj, so zložili gg.: Vivod, Rogina, Vaupot, Saje, Vranč, Znidaršič Jos., Znidaršič Fr. in F. K. v Slovenjem Gradcu 4 gld. 50. — Izrekamo pristrčno zahvalo darovalcem in željo, da bi vsak zaveden Slovenec položil na domoljubni žrtvenik vsotico za 100 opek pri poslopju krasne velikovške šole.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Vabilo k ponovni opereti,) katero priredi narodna čitalnica v Tolminu dne 25. avgusta 1895 na gosp. Devetakovem dvorišču. „Jamska Ivanka“, opereta v treh dejanjih, M. Vilhar. — Začetek točno ob pol 8. uri. — K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

(Vabilo.) V nedeljo, dne 25. avgusta t. l. po večernicah obhaja „slov. pevsko društvo v Ljutomeru“ v Vaupotičevi pivarni občni zbor; po zborovanju pa bode koncert, h kateremu se uljudno vabijo prijatelji slovenskega petja. Odbor.

(Slovensko politično in gospodarsko društvo v Ljutomeru) priredi dne 1. septembra t. l. političen shod v Negovi s sledečim vsporedom: 1. O političnem položaju Slovencev, govori č. g. dr. L. Gregorec; 2. o občinskih zadevah, govori veleposestnik g. J. Slavič; 3. gospodarske zadeve, govori č. g. A. Sijanec; 4. o volitvah, govori g. dr. Fran Rosina; 5. slučajnosti. — Začetek ob 3. uri popoldne pod graščinskim kozolcem. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Telegrami.

Dunaj, 24. avgusta. Odpoved grofa Stürgkha, referenta za srednje šolstvo v naučnem ministerstvu in ministerskega svetnika se je danes vsprejela. Na njegovo mesto je imenovan ravnatelj terezijanske in orijentalne akademije, baron Pidoll, z naslovom in značajem sekcijskega vodje.

Celovec, 23. avgusta. Vsled odstopa poslanca Dumreicherja se bode vršila volitev novega državnega poslanca 16. septembra.

Poreče, 23. avgusta. Danes je uničil požar tukajšno restavracijo in bližnje vile. Ptujci so zelo vznemirjeni. Ljudem se ni zgodilo nič žalega.

Zader, 23. avgusta. Predsednik dalmatinskega deželnega zbora, grof Vojnovič, ki je od leta 1887 zavzemal to mesto, je izjavil, da iz zdravstvenih ozirov ne bode več kandidoval za deželni zbor.

Trident, 23. avgusta. V Tione je razsajal 21. t. m. hud požar. Nad 50 hiš je vpepeljenih in 130 družin je brez strehe. Le cerkev in šola sta popolno ohranjeni.

Praga, 23. avgusta. Policijsko ravnateljstvo je z ozirom na pritožbe obrtnikov in trgovcev izdalo ukaz, da bo moralo omejiti razne slavnosti povodom narodopisne razstave.

Kodanj, 23. avgusta. Preteklo noč je po celi severni Jütlandiji divjala grozna nevihta. Na več krajih je strela udarila v poslopja. Kolikor je dosedaj znano, je pogorelo 50 gospodarskih poslopij. Jeden človek in mnogo živine je ubitih.

Atene, 24. avgusta. Princ Jurij je odpotoval na Dansko. Princ Nikolaj se poda danes v Marselj.

Kiew, 22. avgusta. Na parniku „Ataman“ je razpočil parni kotel; trideset oseb je ranjenih, mej njimi več dosmrtno.

London, 22. avgusta. Iz Hongkonga se poroča, da so se v Ku-čengu zopet ponovili roparski napadi.

London, 22. avgusta. Danes se je spustila velika tovarna ladija prvega razreda „Prince George“. Težka je 40.500 ton ter ima več prostora, kakor dosedanji največji angleški parnik „Royal“.

London, 23. avgusta. Vsled poročila iz Shanghaija je imenovan odstavljeni podkralj Liu, katerega splošno smatrajo za provzročitelja nemirov v Ku-čengu, vrhovnim komisarjem v preiskavi v imenovani aferi. To imenovanje vzbuja splošno vznemirjenje mej naseljenci ptujih držav.

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

kot zdravilni vrecel že stoletja znana v vseh boleznih sapnih in prebavnih organov, pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstna za otroke, prebolele in mej noseč (1. nostjo. 6 34)

Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.

Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

Umrl so:

23. avgusta. Jožef Cerne, posestnik in mesar, 58 let, Kolodvorske ulice, 7. Morbus Brighthii.

23. avgusta. Elizabeta Sone, posestnica, 71 let, Streliške ulice 14, srčna hiba.

23. avgusta. Leopoldina Lampret, delavka, 30 let, Reber 5, jetika.

V bolnišnici:

21. avgusta. Marija Cavken, gostija, 71 let, Plenritis.
21. avgusta. Matija Speljak, gost, 72 let, gangrena.

V hiruršnici:

21. avgusta. Ivan Demžar, delavec 29 let, udem možgan.
22. avgusta. Kajetan Doix, plesni učitelj, 63 let, vodenica.

V vojaški bolnišnici:

22. avgusta. Rudolf Bartol, nadtopničar, 23 let, črvesni legar.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm
23	9. zvečer	733.2	20.2	sl. svzh.	jasno	
24	7. zjutraj	738.7	14.0	sl. svzh.	soparno	0.0
	2. popol.	736.6	27.0	sr. vzh.	del. oblač.	

Srednja večerajna temperatura 19.6°, za 1.5° nad normalom.

Zahvala.

Povodom X. velike skupščine družbe sv. Cirila in Metoda v Kranju dne 8. avgusta t. l. javlja podpisano vodstvo svoja hvaležna čutila tem potom vsem, ki so pripomogli na ta ali drug način do tako sijajnega uspeha. Imenom pa se zahvaljuje sl. pevskemu društvu „Ljubljana“, ki je s krasnim petjem v predvečer, 7. avgusta, v Ljubljani zabavalo skupščinarje pri „Zvezdi“; čast. narodnim Skofjeločanom, ki so spričali svojo naklonjenost družbi ob njenem potovanju mimo postaje Trata s streljanjem; ženski in moški podružnici v Kranju na vsem prijaznem tako obilem njenem trudu, preblag. gosp. mestnemu županu Karolu Šavnik-u, blag. pospici Mici Šavnikovi, blag. gosp. prvomestniku moške podružnice Vinku Majdič-u, blag. gosp. notarju Viktorju Globočnik-u za njihove navdušene vsprejemne nagovore; veleslavnemu odposlanstvu mestnega zastopa, slav. kranjski čitalnici, slav. požarni brambi, slav. bralnemu društvu ter vsem slav. kranjskim narodnim društvom in vsem čast. Kranjčanom za bratski vsprejem na kolodvoru in v veličastno ter dragoceno okrašenem mestu; blag. kranjskim damam, ki so presenečile skupščinarje obiskajoč je pri vstopu v mesto Kranj s šopki in cvetjicami, pred. dekanjskemu predstojništvu za priščno Božjo službo v tej veličastni mestni dekanjski cerkvi, sl. cerkvenemu pevskemu zboru za njega navdahnjeno, pobožnost vsemajšnje petje, slav. kranjskemu mešanemu zboru in slav. moškemu kvartetu na izbornem izvajanju pevske točke, blag. gospicam govornicam ter gg. govornikom za entuzijastične govore pri banketu, blag. gospej Ivanki Gutnikovi, blag. gospici Antoniji Kadivčevi, slav. ženski in moški šentpeterski podružnici za skupilo pri vstopu 7. t. m. v Ljubljani in 8. t. m. v Kranju v materijalni prid družbi, gosp. Hrabr. D. beva, ki je s svojim „merilecem moči“ družbi pridobil precejšno svoto; vsem č. zborovalkam in zborovalcem, vsem č. delegatom naših posamičnih podružnic, sploh vsem udeležnikom, ki so vsak po svoje sodelovali ob zares slovesnem našem bivanju med č. stanovniki mesta Kranja, kojega do sedaj gledé prisrčnosti ter sijajnosti sprejema naše družbe ni prekosil ne eden slovenski kraj.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Slovenskim skladateljem!

V pospešitev in povzdigo slovenskega petja in slovenske glasbe razpisuje podpisani odbor v smislu § 24 društvenih pravil 2 častni darili, vsako po 80 kron, jedno za najboljši moški, drugo za najboljši mešani zbor, ter se obrača do vseh čestitih slovenskih skladateljev, prijazno jih proseč, da se temu vabilu številno in častno odzovejo in svoje skladbe — ime v posebnem zapečatenem listu — vsaj do 31. oktobra 1895. l. podpisanemu odboru poslati blagovolé.

V Ptui, dne 25. avgusta 1895.

Odbor „Slov. pevskega društva“.

Zaradi potresa znižane cene!

Luka Vilhar

urar v Ljubljani, Vodnikove ulice, pri mesarskem mostu

prodaja kakor bi bila

„Razprodaja“.

Napriložnostnejša prilika za nakupovanje finih zlatih, srebrnih in nikelnastih žepnih ur, stenskih in ur z nihalom, budilnic, verižic itd. 507 12—1

Zaloga šivalnih strojev.

15 do 30 % ceneje kakor v vsakem ceniku.

J. Hafnerjeva pivarna

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 47

priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu novo uvedeno okusno in zdravo 395 26-11

gössko marčno pivo,

katero razpošilja tudi v sodčih in steklenicah.

Restavracija je priznana izvrstna z veliko dvorano za koncerte, družbe, društva itd., ter lepim senčnatim vrtom.

Keglišče je na razpolago.

Vhod tudi v Poljskih ulicah.

Želodčne kapljice.

Te kapljice so zelo propešne (provzročujejo slast do jela, razstvarjajo sliz, so pomirjive in olajšujejo, ustavljajo krč in krepeajo želodec); rabijo pri nape-njanji in zapečenosti preobloženem želodcu z jedili in pijačami itd.

Steklenica z rabilnim navodom velja 20 kr., tucat 2 gld., 3 tucate samo 4 gld. 80 kr.

Priporoča jih

Lekarna Trnkoczy

449 50 zraven rotovža v Ljubljani.

Pošiljajo se vsak dan po pošti proti povzetju.

Največja izbira

nagrobnih vencev in trakov

brez in z napisom.

Črni klobuki

za dame ob priliki žalovanja prskrté se najbrže in točno. 412 9-8 e

Najcenejši vir nakupovanja.

K. Recknagel

v Ljubljani, Mestni trg št. 24, nasproti rotovžu.

Katoliška tiskarna

priporoča raznovrsne

vizitnice

po nizki ceni.

Otvoritev narodne (nacionalne) kavarne v Zvezdi.

Za Narodno kavarno, v kateri stojita dva biljarda, zgradil je gosp. Josip Lenarčič z vrhnike

elegantno barako.

Prestori so jako prikladni in ponudijo obiskovalcem vsako ugodnost. — Točile se bodo le pristne pijače ter bodo na razpolago v največji izbiri tu- in inozemski časopisi.

Slavnemu p. n. občinstvu, prijateljem in znancem izrekam o tej priliki toplo zahvalo za dosedaj mi naklonjeno zaupanje ter uljudno vabim, da me tudi v novozgrajeni kavarni počasté z mnogobrojnimi obiskom, jaz pa se bodem prizadeval s točno prav prijazno postrežbo in najboljšimi pijačami ohraniti dosedanje in pridobiti si novih cenjenih gostov.

Velespoštovanjem

503 3—1

France Krapeš, kavarar.

Prevzetje zaloge.

P. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem prevzel z dnem 14. t. m. zalogo ljubljanskega parnega mlina

v Ljubljani, Medarske ulice 3

in ravnotam napravil za drobno prodajo mojih priznani izvrstnih mlevskih pridelkov

zalogo moke.

V zalogi imam vedno sveže blago najboljše vrste, in sicer: graham, pšenični in polentni gres, vse vrste belih in črnih pšeničnih, rženih, ajdovih in koruznih (polentnih) mok, moko za krmo, drobne in debele pšenične otrobe, pšeno (kaša) in ječmenček (ješprenj).

Vsi ti pridelki se dobivajo tudi lahko v celih vrečah in še v večjih partijah.

Priporočam se

z odličnim spoštovanjem

Vinko Majdič,

valjični mlin v Kranju, zaloga v Ljubljani.

505 3—1

PRIPOROČILNA NAZNANILA

domaćih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Fr. Petrič
v Ljubljani,
Špitalske ulice

priporoča veliko svojo zalogo vsakovrstnega

blaga za moške in ženske obleke

vzlasti domačega in trnškega sukna, razno volneno blago za ženska oblačila, rumenasto platno, cefr, tkanino, vsakovrstno hlače-vino, vso podlogo in potrebščine za krojače, dalje svilnate, piketaste, platnene in bombažaste

glavne in žepne rute.

Izborno, trpežno črno sukno za duhovniške obleke, talarje, haveloke itd.

Ostanki najraznovrstnejšega blaga so v veliki izbiri po zelo znižani ceni na razpolago.

Ivan Kregar

izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode

v Ljubljani, Poljska cesta
št. 8, pol. Alojzjevišča

priporoča se prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojništvom in dobrotnikom v najnatančnejše izdelovanje

monštrano, ciborijev, kelihov, tabernakeljev, svečnikov, lestencev, križev itd.

iz najboljših kovine po poljubnem slogu in po nizki ceni.

GABRIJEL OZELJ

tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 19

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko spadajočih predmetov, kakor: garnitur, divanov, žimnatih in modrocev na peresih itd. ter jamči za trpežno, dobro delo po najnižji ceni — Ponudi se tudi v tapetiranje in dekoriranje dvoran in sob, ktere tudi spalira. Osobito se priporoča za delo na deželi.

Josip Rebek preje Ahčin
ključavničar

v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13

priporoča se preč. duhovščini, cerkvenim predstojništvom in p.n. občinstvu v vsakovrstna stavbinska ključarska dela. Izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišča, ima v zalogi ključve iz aluminija. Posebej se se priporoča v izdelovanje cerkvenih spominkov in nagrobnih ograj. Zaloga in napeljevanje hišnih telefonov in telefonov. Delo trpežno in natančno, cene nizke.

Franc Pavšner

krojač v Ljubljani nasproti gimnaziji

se priporoča prečast. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

in sl. občinstvu v naročila na izvrševanje civilne obleke po poljubnem kroju zagotavljajoč trpežno, natančno delo, uljudno postrežbo in kar možno nizko ceno.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče, voščene zvitke in med priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu

OROSLAV DOLENEC

svečar in lektor, trgovina z medom in voskom v Ljubljani, Gledališne ulice št. 10.

Dobiva se tudi med v satovji, pitane in medenina prav po nizki ceni. Zaloga in prodaja izvrstnega brinja in brinjeveca, medenega žganja, lastnega izdelka. Kupuje med v panjih, sodčkih, pa tudi vosek in suho satovje.

BRATA EBERL, črkoslikarja

tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov v Ljubljani za frančiškansko cerkvi.

Mojstra pleskarja c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice priporočata se preč. duhovščini in sl. občinstvu v vsa v nujno stroko vstevajoča se dela v mestu in na deželi. Delo izvršujeta povsem vzgledno po najnižji ceni. Prekupcem priporočata oljnatih barv v ploščevinastih posicah. Največja zaloga karbolineja, masčobe za konjska kopita in usnje.

Anton Belec-a

delalnice kleparskih, ključarskih in kovino-Specijalist tiskarskih del Specijalist v št. Vidu nad Ljubljano

za krite zvonikov in raznih streh; za izdelovanje železnih vzdanih štedilnih ognjišč. Cerkevne svetilnice so na izbero v različnih velikostih in oblikah.

Friderik Paner

pek

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 50

priporoča slavnem. občinstvu vsakovrsten, trikrat na dan svež

kruh in razno pecivo.

Lekarna Piccoli

→ „pri angelu“ ←

v Ljubljani, Dunajska cesta

Zaloga

najboljših medikamentov.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v Rudeževi hiši pri

Jakobu Zalazniku

dobiva se vedno svež in ukusen

kruh, fino namizno in sladščiarsko pecivo

iz različne moke po nizki ceni. — Dobijo se vsak dan raznovrstni štrukliji, domača potvica tudi v kosih in kruh na vago. — Priporoča se za naročila ob pricijah, svatovščinah, imendneh in raznih slovesnostih.

FR. TOMEČ

pozlatar v Ljubljani, Strelške ulice št. 14

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v izvršitev vseh pozlatarskih del in prenavljanja altarjev, tabernakeljev, križevih potov, podob svetnikov itd. zagotavljajoč zanesljivo delo in nizko ceno.

HENRIK ZADNIKAR

izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 17.

priporoča preč. duhovščini vzgledno svojo zalogo cerkvene posode, svečnikov, lestencev, svetilnic, kadilnic itd. v raznem slogu izvršenih. Vsprejema tudi naročila na nove predmete ter prenavlja stare, obrabljene. Delo pošteno iz zanesljive kovine po nizki ceni.

FRANC VELKAVERH

sedlar in jermenar v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 34

priporoča sl. občinstvu, prečast. duhovščini in osobito kmetijskim gospodarjem svojo vzgledno izvršene sedlarske in jermenarske proizvode in sicer: vsakovrstna sedla, konjsko opravo, blide itd. Vsprejema tudi vsa naročila in poprave ter je izvrši po prav nizki ceni.

Franjo Toman

podobar in pozlatar, Križevniški trg 1, Ljubljana

se priporoča preč. duhovščini za izdelovanje cerkvenih in sobnih del po nizki ceni in priznano natančni izvršitvi. V zalogi ima sv. razpela, okvire (Goldleisten), slike, cefe, kroglice za vrvi itd.

Karol Hinterlechner

čevljarški mojster v Ljubljani

Francovo nabrežje št. 23

priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu svojo mnogo let na istem mestu poslujočo čevljarstvo obrtno zagotavljajoč pošteno, trajno delo in delu primerno ceno.

Drag. Matkovič

brivec in vljasuljar

v Ljubljani, Stolni trg št. 11

se priporoča v najtanjše izvrševanje vseh v brivstvo in vljasuljarsko obrt spadajočih del. Postrežba je uljudna in vsestranski pozorna.

Lorenc Blaznik

v Ljubljani, Stari trg št. 12

priporoča sl. občinstvu in prečastiti duhovščini svojo izborno

— zaloga galanterijskega blaga — po najnižji ceni od 6 kr. in višje.

Zaloga in prodaja smodek in raznega tobaka.

JERNEJ ČERMELJ

trgovina z južnim sadjem in zelenjavo v Ljubljani, Sementišče (za vodo)

priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu svojo bogato zalogo vsega v gospodinjstvo spadajočega blaga po najnižji ceni.

Dežnike

in

solnčnike

v

največji izbiri

priporoča

L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.

Alojzij Erjavec pr. Zor

čevljar — Ljubljana, čeljarske ulice 3

se priporoča prečastiti duhovščini in sl. občinstvu v naročevanje

raznovrstnega obutala

katero izvršuje od najprilprostejšega do najfinejšega, iz zanesljivega blaga prav trpežno in cenó.

Franco Bončar

plesarski mojster, v Ljubljani, Rimska cesta 9

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi v vsa v plesarsko obrt spadajoča dela, osobito pri novih stavbah, katera izvršuje zanesljivo in cenó. Prenavlja tudi obrabljene predmete.

IVAN ŠTRUKELJ

slikar v Ljubljani

— na Dunajski cesti št. 7 —

se priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu v vsa slikarska dela.

Bodisi dekorativna, cerkevna ali fina sobna slikarska naročila izvršuje najnatančnejše. Na razpolago so krasni kolorirani vzorci od najprilprostejšega do najfinejšega. Osobito razna cerkevna dela izvršil je vže večkrat v popolno zadovoljnost naročnikov. Cene dokaj nizke.

Mej dobrimi stvarmi najboljša

je kemično čisti zdravilstveni

kranjski liker

iz planinskih zelišč

J. Klauerja v Ljubljani „pri voglu“ pr. Skofijo

Ta specialiteta prve vrste

gledé dobrote in vplivanja na prebavne organe se dobiva pri izdelovalcu in v vseh boljših specialitarnih in v kavarinah.

Aleksander Götzl

podobar in pozlatar v Ljubljani

Glediške ulice št. 8

opozarja preč. duhovščino in sl. občinstvo na svojo izborno urejeno podobarsko in pozlatarsko delavnico v kateri izvršuje vsa dela natančno in cenó. Obrisi na razpolago.

Največja in najcenejša
tvornica stolov in klopj

za gostilne, kavarne, stanovanja, sprehajališča, vrtove, kopelišča, zavode itd. itd.

Andreja Boucona

v Ljubljani,

Dunajska cesta 7. II. dvorišče

Stol
iz trdega lesa, poliran v orehovi barvi, velja samo
1 goldinar.

Fr. Breskvar pr. Šverljuga

književca v Ljubljani

Stolni trg 6 (poleg Katoliške Bukvarne)

se priporoča prečast. duhovščini in slavn. občinstvu v vezavo vsakovrstnih knjig. Vsprejme tudi književna galanterijska dela; vse po najnižji ceni.

IGNAC ČAMERNIK, kamnosek

v Ljubljani, Poljske ulice 49

priporoča preč. duhovščini zalogo raznovrstnih nagrobnih spomenikov, prevzema in izvršuje vsa cerkevna umetna in stavbna kamnoseška dela po najnižji ceni.

Alojzij Vodnik

kamenarski mojster

Ljubljana, Kolodvorske ulice šte. 32, 34

priloga: Največjo zalogo različnih grobnih spomenikov iz mramora, granita, sljenita; križev s cveticami iz snežnobelega mramora itd. Plošč za pohištvo iz vsakobarnih mramorjev. Strojarske plošče od glid 20— naprej.

Edina zaloga: Porfir kot priznana najtrši material za hodnike, veže, dvorišča in kleti; mramormozaike za tlak po cerkvah, vežah itd. in lepe šmirgelcement-plošče od glid. 2— m naprej. 173 34—24

Delavnica za splošne izdelke za cerkve, stavbe in pohištva. — Obris in računi brezplačno na razpolago.

D^r. Julij Schuster

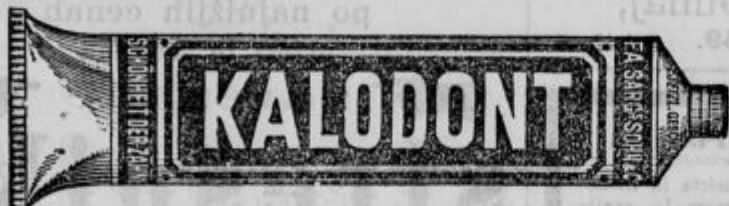
vrnil se je v prejšnje stanovanje

Dvorni trg št. 1 (Kastnerjeva hiša)

ter ordinuje 499 2—2

od 2. do 4. ure popoldne.

Sarg-ov zdravstveno oblastveno preizkušeni
(Spričevalo: Dunaj, 3. julija 1887.)

mного milijonkrat

preizkušen in potrjen, zobozdravilstveno priporočen, je ob enem najcenejše zobe čiščeče in ohranjujoče sredstvo.

Dobiva se povsodi. 620 40—39

China Serravallo z železom

od najslavitejših zdravniških avtoritet, kot: dvorni svetnik profesor dr. Braun, dvorni svetnik prof. dr. Drasche, prof. dr. dvorni svetnik vit. pl. Kraft-Ebing, prof. dr. Monti, prof. dr. vit. Mosetig-Moorhof, prof. dr. Neusser, prof. dr. Schauta, prof. dr. Weinlechner, najboljši priporočen.

Nepogrešljiv za oslabele in prebolele.

Slast pospešujoče sredstvo utrjuje živce, zboljšuje kri.

Srebrne kolajne:

XI. medicinski kongres v Rimu 1894.

IV. farmacijski in kemijski kongres v Napolju 1894.

Zlate kolajne:

Razstave: Benetke 1894, Kiel 1894, Amsterdam 1894, Berlin 1895.

Nad 300 zdravniških laskavih ocen.

To odlično okrepčujoče in oživljujejoče sredstvo jako radi uživajo radi prijetnega okusa osobito otroci in ženske.

Dobiva se v steklenicah po 1/2 litra à gl. 1.20, in liter à gl. 2.20 v Ljubljani v lekarnah:

M. Mardetschlaeger, pri zlatem orlu, na Prešernovem trgu 2, pri lekarnarjih J. Mayr in Ubald pl. Trnkóczy.

Lekarna SERRAVALLO v Trstu

en-gros razpošiljalnica in zaloga medicinskih stvari.

Ustanovljena 1848. 497 (23—4)

Fr. Čuden

urar v Ljubljani, na Mestnem trgu nasproti rotovžu

priporoča največjo in najizbornejšo svojo zalogo najraznovrstnejših

švicarskih zlatih in srebrnih žepnih ur, stenskih in ur s stojalom, budilnikov, zlatnino in srebrnino ud. ud.

A. Vidiš krasno uro, katera točno in zanesljivo kaže?
B. Ah, res presenetljivo! Kje si jo neki kupil in koliko velja?
A. Pri znanem urarju Čudnu v Ljubljani za res čudovito ceno.
B. Takej idiva, omislil si tudi jaz podobno uro.

po zdatno znižani ceni.

Radi velike nesreče, katero je povzročil grozni potres, ni skoro nobene kupčije, torej je prav ugodna prilika za prav ceno nakupovanje.

V ceniku zaznamovane cene znižal sem za 10%.

V prav obilno nakupovanje se priporočam najljubše.

Ceniki se zastoj razpošiljajo.

Edina zaloga biciklov in raznih pristojev za vozarenje slovite trdkre 1v. Puch v Gradcu. 285 22

Št. 7793.

497 3—3

Razpis službe.

Pri deželnem mostu v Krškem oddá se s 15. septembrom t. l.

služba mostninarja

v provizorični lastnosti proti mesečni plači tridesetih goldinarjev in pravici do uporabe jedne sobe kot pristo stanovanje.

Prositelji za to mesto morajo biti v položaju, da položé sto (100) goldinarjev varščine ter imajo dotično s kolekom 50 kr. kolekovano prošnjo, obloženo s šolskimi spričevali in dokazili o starosti, stanu, znanji slovenskega in nemškega jezika ter dosedanjem službovanji najdalje

do 5. septembra t. l.

podpisanemu deželnemu odboru doposlati.

Od dež. odbora kranjskega.

Ljubljana, dué 18. avgusta 1895.

Odlikovana zaradi njenih zdravilnih lastnosti in mnogovrstnih slučajev, v katerih izvrstno vpliva, s častno diplomom in zlato svetinjo na zdravilstvenih razstavah v Londonu, Parizu in Genfu.

Tinktura za želodec

lekarnarja

Piccolija v Ljubljani

je izborna sredstvo, katero krepčá in zdrávi želodec ter pospešuje prebavljanje in deluje, da se telo odprè.

To tinkturo za želodec razpošilja izdelovatelj lekarnar Piccoli v Ljubljani proti povzetju.

Zaboj po 12 steklenic velja glid. 1.36, po 55 steklenic glid. 5.26 (zaboj tehta 5 kgr.). Poštnino plača vselej naročnik. — Steklenica velja 10 kr. 617 50—36

V ponedeljek 26. t. m. ob 9. uri predpoldne

prodajalo se bode:

razna opeka, strešna, za zid in tlak, dobro ohranjene hrastove stopnjice, stropni in strešni les (tramovi in deske) novošegna oknja in vrata, lončena in navadna štedilna ognjišča, železne ograje okenj, strešni žlebovi, korita in cevi, hrastove desčice (frise) za podove, lončene peči itd.

hiše št. 9 na Rimski cesti (stara deželna brambena vojašnica v Gradšču) na licu mesta, proti točnem plačilu. Kupce je obvezan kupljeno takoj odstraniti. — Od tega dneva naprej naj se stavijo ponudbe za še ostalo v pisarni stavbinskega mojstra gosp. Viljema Treo-ta, Marije Terezije cesta. 500 2—2

Vele-

častiti

duhov-

ščini

usojam si udano podpisana priporočati svojo priznano zanesljivo, vže 24 let poslujočo bogato

zalogo cerkvenih paramentov, blaga za vsakovrstno cerkveno opravo, čipek itd.

Izdelujem sama paramente v poljubnej obliki, istotako bandera in prapore v različni velikosti, tudi krasno s pristnim zlatom ročno pozlačena ali vezena.

Na željo vpošijem paramente in blago na izbero, ali pa grem osebno k pred. in cenj. gospodom, da se dogovorimo uctmeno radi naročil.

Ker jamčim za najboljšo blago, prosim častite gg. naročnike, da blagovolé vpočtevati mojo mnogoletno, počteno trgovino in zalogo ter jej dajo prednost pred tujimi trdkami, katerih izdelki se ne dajo natančno kemično preiskati.

Jaz dobivam blago iz najboljših, povsem zanesljivih tovarn; iz prve dunajske, ki je bila ustanovljena l. 1789. in obilokrat premovana, istotako iz najslavitejših lijonske. Ker izdelujem predmete sama, torej morem postreči s poštenimi, dela vrednimi in sicer ravno istimi cenami, kakor če bi se naročevalo direktno iz tovarne, o čemur so se že mnogi na Dunaju kupivši gospodje duhovniki po njih lastnih izpovedbah osebno uverili.

Velespoštovanjem

Ana Hofbauer

vdova dež. tajnika, v Ljubljani, Gledališke ulice.

Ustanovljeno 1. 1870

94 40—29

Najbolje priporočena za preskrbljenje vseh v kurzem listu zaznamovanih menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien, I. Bezirk, Stefansplatz Nr. 11, Parterre

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Srajce za gospode,
beli, čisti, gladki na prsih,
brez ovrtnika, brez manšet,
27 vrst
jedna od gld. 1.10 do 2.70
čet. " " 6.25 " 15.00
Srajce za dečke,
v 4 velikostih, sicer kakor gornje
jedna od gld. 1.00 do 1.40
čet. " " 5.75 " 7.75
Svitice za gospode,
6 vrst
jedne 80 kr. do gld. 1.40
čet. gld. 4.50 do gld. 7.50
Dvanaest ovrtnikov
od gld. 1.80 do 2.20.
Dvanaest manšet
od gld. 3.50 do 4.60.
12 predlog
(Vorhemden)
od gld. 3.25 do 5.00

Za kraj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 206 22

Fran Stare,

sobni slikar,
v Ljubljani, Breg št. 20
priporoča se v izvrševanje
vseh v dekoracijsko-slikarsko stroko
spadajočih del 230 26-21
z zagotovilomokusno-modernega dela proti zmerni ceni.

**Vsi stroji za kmetijstvo,
vinarstvo in moštarnstvo!**

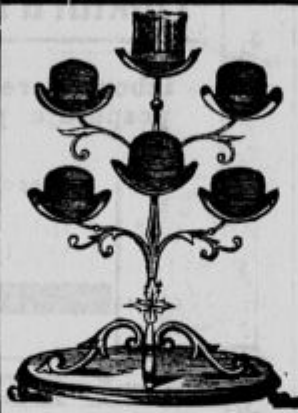

IG. HELLER, Dunaj,
2/2 Praterstrasse 49. 182 15-8

Naznanilo in priporočilo.

Preč. duhovščini in sl. občinstvu z mesta in na de-
želi javljam najljubše, da sem po potresu 15. aprila
opustil prodajalnice v Gledališki ulici v Ljubljani, ter
imam odslej glavno zalogo 336 52-15

najraznovrstnejših klobukov

cilindrov, čepic,
slamnikov itd.

samo
na Starem trgu
(pod Trančo) št. 1
poleg čevljarskega mosta

Priporočam se ob jed-
nem v obilo nakupovanje
zagotavljajoč dobro blago
po nizki ceni.

Velepospotovanjem

J. SOKLIČ
v Ljubljani,
Stari trg. št. 1.

Pozor!

Svarilo!

Varujte se,
da ne bote opeharjeni pri
nakupu sladne kave. Dobič-
kaželjni ljudje še vedno ponar-
ejajo Kathreinerjevo kavo,
zato ne jemljite drugih ko bele
izvirne zavoje z napisom
„Kathreiner“.

Kathreiner-Kneippova sladna
kava je edina zdrava in
okusna primes k bobovi kavi,
natorni pridelek v celih zrnih;
vsaka škodljiva primes je
izključena.

317 10-10

Za pokrivanje
kakor tudi
za kritje barak

ponujamo v vsakej tudi največje množini

po najnižjih cenah

prima in secunda

zarezane

strešnike

(Strangfalzziegel)

kakor tudi nepremočni

strešni klej

250 23 (Dachpappe)

zavoj (to je 10 □ metrov) od 1 gld. 50 kr.
do 2 gld. 50 kr.

in

nasade za dimnike

F. P. Vidic & Comp.

„Sičara“.

(491 24-7)

Primerna priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar,

64 26-16

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tuli, jeklu in niklu

ravno tako tudi

**nihalnih, stenskih
in budilnih ur**

in le dobre do najfinejši kakovosti po naj-
nižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in bu-
dilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

Preselitev.

Zaloga šolskih knjig, molitve-
nikov, podobic, pisalnega orodja itd.
in knjigovoznica

Henrik Mičman

Stari trg št. 5,

oboje lastnina „Katol. tiskovnega društva v
Ljubljani“, je sedaj v lastni hiši,

Vodnikove ulice št. 2,

kjer se nahaja tudi „Katol. Tiskarna“.

Dunajska borza.

Dne 23. avgusta.

Skupni državni dolg v notah	101 gld.	—	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	25	—
Avstrijska zlata renta 4%	123	—	—
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	30	—
Ogerska zlata renta 4%	123	—	—
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	95	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1060	—	—
Kreditne delnice, 160 gld.	401	10	—
London vista	120	90	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59	12 1/2	—
20 mark	11	82	—
20 frankov (napoleonador)	9	59	—
Italijanski bankovci	45	65	—
C. kr. cekini	5	71	—

Dne 23. avgusta.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151 gld.	75	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158	50	—
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196	75	—
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	70	—
Tisine srečke 4%, 100 gld.	146	25	—
Dunavske vravnave srečke 5%	130	50	—
Dunavsko vravnave posojilo l. 1878	107	25	—
Posojilo goriškega mesta	112	—	—
4% kranjsko deželno posojilo	99	25	—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	90	—
Priporočene obveznice državne železnice	225	—	—
južne železnice 3%	171	80	—
južne železnice 5%	131	40	—
dolenjskih železnice 4%	99	50	—

Kreditne srečke, 100 gld.	204 gld.	50	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140	—	—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17	50	—
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	50	—
Salmove srečke, 40 gld.	70	—	—
St. Genois srečke, 40 gld.	72	—	—
Waldsteinove srečke, 20 gld.	53	—	—
Ljubljanske srečke	23	—	—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	170	75	—
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3520	—	—
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	549	—	—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	111	—	—
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	77	50	—
Montanska družba avstr. plan.	95	—	—
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	167	—	—
Papirnih rubljev 100	129	75	—

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za izgube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visokega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.